

ชื่อโครงการ (ภาษาไทย) : แนวทางศึกษาและพัฒนาทฤษฎีการลำดับภาพในภาพยนตร์

ชื่อโครงการ (ภาษาอังกฤษ) : THE STUDY AND DEVELOPMENT THEORY OF EDITING
IN FEATURE FILM

แหล่งเงิน ได้รับทุนสนับสนุนจากงบประมาณเงินรายได้ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ประจำปีงบประมาณ 2553 จำนวนเงินที่ได้รับการสนับสนุน 60,000 บาท

ระยะเวลาทำการวิจัย 1 ปี ตั้งแต่ปี ค.ศ 2552 – ค.ศ. 2553

หัวหน้าโครงการวิจัย แช มังกรวงษ์ สังกัดหลักสูตรภาพยนตร์และวิดีโอ สาขาวิชาออกแบบ

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

Email. Khae_mkw@yahoo.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาถึงทฤษฎี หลักการ รูปแบบแนวคิด ของการลำดับภาพในภาพยนตร์ ที่มุ่งเน้นไปที่ภาพยนตร์บันเทิง โดยศึกษาถึงความเป็นมาในประวัติศาสตร์ของการตัดต่อภาพยนตร์ ซึ่งมีนักทฤษฎี และแนวคิดต่างๆ ที่เกิดขึ้น ตั้งแต่ยุคภาพยนตร์เงียบ (Silence film) ยุคภาพยนตร์เสียง (Sound film) จนรวมไปถึงภาพยนตร์ในปัจจุบัน เพื่อความครอบคลุม และเห็นรูปร่างโดยรวมของเทคนิคการตัดต่อภาพยนตร์ (ซึ่งต่อไปนี้จะใช้คำว่า การตัดต่อภาพยนตร์ เนื่องจากเป็นเรื่องทางเทคนิค วิธีการ ในการลำดับภาพ) สิ่งที่เป็นหัวใจหลักในการตัดต่อภาพยนตร์ที่คงอยู่เป็นแกนในภาพยนตร์บันเทิงทุกเรื่อง และสิ่งที่เป็นรูปแบบภายนอกที่สามารถปรับเปลี่ยนไปตามลักษณะ และตระกูลของภาพยนตร์ ที่มีความหลากหลายและน่าสนใจยิ่ง การวิจัยนี้เป็นวิจัยพื้นฐาน ทางการศึกษา เชิงวิเคราะห์เนื้อหา เพื่อให้เกิดองค์ความรู้ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้เชิงพาณิชย์ ในอุตสาหกรรมภาพยนตร์ได้ โดยศึกษาจากตำราทฤษฎีภาพยนตร์ และทฤษฎีการตัดต่อภาพยนตร์ทั้งภาษาไทย และต่างประเทศ และศึกษาจากภาพยนตร์ที่ได้รับรางวัลเฉพาะสาขาการลำดับภาพยอดเยี่ยม จากเวทีออสการ์ โดยสถาบันศิลปะและวิชาการทางภาพยนตร์ ซึ่งจัดว่าเป็นสถาบันที่ได้รับความเชื่อถือ ในช่วง 10 ปี ระหว่างค.ศ. 1999 - 2008 (พ.ศ. 2542- 2552) มาจำนวน 10 เรื่อง เป็นข้อมูลสำคัญในการวิเคราะห์

จากการศึกษาพบว่าภาพยนตร์ทุกเรื่องมีสิ่งที่เป็นแกนหลักในการตัดต่อภาพยนตร์ โดยได้นำมาใช้เป็นกรอบความคิดในการวิจัยก็คือ การตัดต่อกับความต่อเนื่อง , การตัดต่อกับตระกูลของภาพยนตร์ , รูปแบบการเล่าเรื่องที่เหมาะสมกับแนวคิด , และการตัดต่อกับความสัมพันธ์ สิ่งเหล่านี้เป็นปัจจัยหลักที่ทำให้เกิดการตัดต่อ

ภาพยนตร์ที่ดี และเป็นสิ่งที่ต้องคำนึงถึงเป็นลำดับแรก โดยแต่ละปัจจัยมีรายละเอียดที่มีความหลากหลายแล้วแต่ความเหมาะสม เนื่องจากการตัดต่อภาพยนตร์เป็นศิลปะ เป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับอารมณ์ความรู้สึกโดยตรง ซึ่งผู้ตัดต่อจะต้องรู้ว่าจุดใดเป็นจุดที่เหมาะสมที่สุดในการตัด และทำไม (When to cut and why) โดยที่เนื้อหา และตระกูล จะเป็นเครื่องก่อให้เกิดรูปแบบที่หลายแตกต่างกันไป

โดยสรุปการตัดต่อภาพยนตร์ในปัจจุบันนั้นเป็นการตัดต่อที่เน้นแนวคิด (Concept) ไม่ว่าจะเป็นใช้ความต่อเนื่อง เชื่อมโยง ของพื้นที่และเวลา ที่มีความซับซ้อน หลากหลายเรื่องราว เน้นการตัดต่อเพื่อให้ก่อเกิดอารมณ์และความหมาย และนัยยะ มากกว่าเพียงแค่เชื่อมต่อเนื้อหา ใช้การตัดต่อแบบไดนามิก (Dynamic) และแบบสัมพันธ์กัน (Match cut) เพื่อเชื่อมโยงความสัมพันธ์กันของเนื้อหา (Subject) และการตัดต่อแบบชนปะทะ ขัดแย้ง กระโดด ผิดทิศทาง ทุกสิ่งถูกสร้างสรรค์ให้สอดคล้องกับแนวคิดทั้งหมดของภาพยนตร์ เพื่อจุดประสงค์เดียวคือการสร้างอารมณ์คล้อยตามให้เกิดขึ้นอย่างถึงขีดสุดนั่นเอง

Abstract

This research is to study about the theory, principle, and concept of film editing which is focusing on feature film by studying the background in the past of film editing since the occurrence of theory and concept in the era of silence film, sound film, including current film, in order to be covered and to see the overall picture of editing technique (herein after the word “film editing” will be used as it is concerning to technique and method of editing), which considered as a principle key of film editing as a core of every feature films that is an external appearance can be adjusted according to various and interesting film’s characteristic and genre. This research is a basic educational research with content analysis in order to create knowledge to be applied in the film industry commercially. Data to be analyzed were obtained from the books concerning to film theory and film editing theory, both in Thai and foreign language, and 10 films that has been awarded in the field of best editing from Oscar by the Academy of Motion Picture Arts and Science, a liable institute for 10 years during 1999-2008.

The study revealed that every film has applied principles of editing. The principles used as frameworks of this research are editing and continuity, editing and film genre, narration form that is appropriate to the concept, and editing and relation. These principles are main factors to be firstly considered in order to create a good film editing. Each factor has different details depending on the appropriation, as film editing is an art that directly relates to emotion. The editor must know which is the most appropriate point for the film to be cut and why (when to cut and why) that not allow the content and genre to be a cause of different characteristic.

In conclusion, film editing nowadays is a concept-based edition, regardless of continuity and linkage between space and time with complexity of various stories, as well as focusing on editing to create emotion, meaning and sense rather than to link the content together. In addition, dynamic and match cut are used to link the subject together and hitting, attack, conflict, jumping and wrong direction type of editing are created to conform to the whole concept of the film with the only one goal. That is to create peak inner feeling of the audiences.